

Styrelsen for Evaluering og
Kvalitetsudvikling af
Grundskolen

Snaregade 10A
1205 København K.
Tlf. 3392 6200
Fax 3392 6182
E-mail
skolestyrelsen@skolestyrelsen
.dk

**Opgørelse af afsluttede sager i Klagenævnet for vidtgående
specialundervisning i perioden 1. januar 2007 til 1. november 2007**

10. januar 2008
Sags nr.:
012.893.011

1. Indledning

Sekretariatet for Klagenævnet for vidtgående specialundervisning har udarbejdet vedlagte opgørelse af afsluttede sager i perioden 1. januar 2007 til 1. november 2007. Dette notat er udarbejdet på baggrund af den vedlagte opgørelse.

Opgørelsen vedrører klagenævnets afgørelser om specialundervisning efter reglerne i folkeskoleloven, jf. folkeskolelovens § 51. Det bemærkes, at der er tale om en foreløbig optælling, der hviler på en vurdering af de centrale klage temaer i den enkelte sag.

I perioden 1. januar 2007 – 1. november 2007 har klagenævnet afsluttet behandlingen af 261 af i alt 360 indkomne klagesager. Disse 261 afsluttede sager ligger til grund for opgørelsen, mens de pr. 1. november 2007 verserende sager ikke er medtaget i beregningerne.

Der var 99 verserende sager den 1. november 2007. Antallet af verserende sager er på nuværende tidspunkt nedbragt til 77.

Hensigten med dette notat er at give en beskrivelse af erfaringerne fra 2007. Erfaringer fra klagenævnets tidligere virksomhed inddrages i det omfang, der er grundlag for en reel sammenligning.

1.1 Definitioner

I notatet og i opgørelsen af sagerne sondres mellem følgende tre grupper af sager:

- *De afsluttede sager*, dvs. alle de 261 sager, der er omfattet af undersøgelsen. En sag betragtes som afsluttet, når:

- klagenævnet afviser¹ sagen,
 - klagenævnet omgør kommunens beslutning i sagen, dvs. ændrer kommunens afgørelse eller hjemviser² sagen til ny behandling,
 - klagenævnet ikke giver forældrene medhold i klagen,
 - kommunen – inden klagenævnet har truffet afgørelse – genoptager sagen og træffer en ny afgørelse, der imødekommer forældrenes ønske, eller
 - når forældrene af andre grunde selv vælger at trække klagen tilbage.
- *De sager, hvor klagenævnet har truffet afgørelse*, dvs. 172 sager hvori kommunerne ikke har genoptaget sagsbehandlingen, og hvor:
 - klagenævnet afviser klagen,
 - klagenævnet omgør kommunens beslutning i sagen, dvs. ændrer kommunens afgørelse eller hjemviser sagen til ny behandling, eller
 - klagenævnet ikke giver forældrene medhold.
 - *De sager, som klagenævnet har realitetsbehandlet*, dvs. 121 sager der hverken er afvist eller genoptaget, og hvor
 - klagenævnet omgør kommunens beslutning i sagen, dvs. ændrer kommunens afgørelse eller hjemviser sagen til ny behandling, eller
 - klagenævnet ikke giver forældrene medhold.

2. Baggrund

I forbindelse med kommunalreformen er ansvaret for specialundervisning med undtagelse af få meget specialiserede områder overgået til kommunerne. Adgangen til at klage er samtidig blevet udvidet således, at antallet af klageberettigede er steget fra ca. 10.000 til ca. 20.000.

Det er vanskeligt at sammenligne den foreliggende opgørelse med opgørelser fra før, kommunalreformen trådte i kraft. Klagereglerne er ændret således, at en række af de kommunale specialundervisningstilbud, f.eks. kommunale specialklasser, nu er omfattet af klagenævnets kompetence.

Da der endnu ikke foreligger opgørelser over elevtal eller over specialundervisningsselever i de nye kommuner, er det ikke muligt at vurdere antallet af klager pr. kommune i forhold til det samlede antal klageberettigede.

3. Erfaringerne i perioden

I det følgende vil de afsluttede klagesager blive gennemgået ud fra nedenstående punktopstilling.

¹ Årsagerne til at afvise en klage kan især være, at den falder uden for klagenævnets kompetence, at klagefristen er overskredet, at kommunens afgørelse endnu ikke er truffet, at klagen skal videresendes til en anden myndighed.

² Klager blev hjemvist til fornyet behandling i kommunerne i tilfælde, hvor der var kommet væsentlige nye oplysninger i sagen eller i tilfælde af alvorlige fejl i kommunens sagsbehandling.

- Karakteristika ved de afsluttede klagesager
- Klagernes fordeling på kommuner
- Klagernes årsager
- Sagernes udfald
- Diagnoser

Der findes en væsentlig variation i klageantallet kommunerne imellem. Københavns Kommune har haft betydeligt flere klagesager end de resterende kommuner. For at give et realistisk billede af situationen for hele landet behandles tallene både samlet for alle kommuner og adskilt for Københavns Kommune og de resterende kommuner.

3.1 Karakteristika ved de afsluttede klagesager

- Af de 261 sager, der er afsluttet i perioden, drejer 11 sager sig om skoleåret 06/07 og 250 sager om skoleåret 07/08.
- Alle klagerne vedrører afgørelser truffet af en kommune. Der er ingen klager over afgørelser truffet af regionerne.
- I alle tilfælde omhandler klagerne påbegyndt eller forestående skolegang.
- Klagerne fordeler sig kønsmæssigt således, at sager vedrørende piger udgør 25 %, mens sager vedrørende drenge udgør 75 % af det samlede antal sager.
- Sagsbehandlingstiden målt som tiden fra klagenævnet modtager en klage, og til sagen er afsluttet, er i gennemsnit 82 dage.
- 12 % af de afsluttede sager måtte klagenævnet afvise, fordi de ikke var omfattet af klagenævnets kompetence. Ser man her særskilt på Københavns Kommune, var 3 % af klagerne uden for klagenævnets kompetenceområde, mens det for de resterende kommuner gjaldt for 16 % af sagerne (se figur 3, 3a og 3b i bilag).
- En foreløbig sammenligning viser, at antallet af klager i skoleåret 2007/08 bliver højere end i de sidste fem skoleår (se figur 7 i bilag).

4. Klagernes fordeling på kommuner

Københavns Kommune tegner sig for 29,5 % af alle klagerne i perioden, hvilket svarer til 77 klager (se figur 1 i bilag).

De øvrige kommuner tegner sig hver især for mellem 0,4 % og 5 % af klagerne (se figur 1 i bilag).

Af klagenævnets årsrapport fra 2005/2006 fremgår det, at Københavns Kommune også i denne periode havde en højere klagefrekvens end landsgennemsnittet.

4.1 Klagernes årsager

Samlet set klages der i 28 % af de 261 sager over afslag på støttetimer til en elev i den overvejende del af undervisningstiden, i 20 % af sagerne klages over afslag på specialskole og i 11 % over afslag på specialklasse (se figur 2 i bilag).

Der klages i 8 % af sagerne over selve henvisningen til specialklasse, dvs. tilfælde hvor forældrene er uenige i kommunens beslutning om at henvise et barn til specialklasse, og i 3 % af sagerne klages der over henvisning til specialskole. I meget få tilfælde svarende til 1 % af sagerne klages der over indholdet af undervisningen i støttetimer (se figur 2 i bilag).

For Københavns Kommune gælder det, at fordelingen af årsager til klager er koncentreret om de to kategorier ”klage over afslag på støtte i den overvejende del af undervisningstiden”, der udgør 51 % af klageårsagerne og ”klage over afslag på specialskole”, der er årsag til 31 % af klagerne (se figur 2a i bilag).

For de øvrige kommuner ses en lidt større spredning i klagernes årsager (se figur 2b i bilag).

4.2 Sagerens udfald

Genoptagne sager

I en stor del af de afsluttede sager, svarende til 34 %, valgte kommunen at genoptage sagen og træffe en ny afgørelse, der imødekom forældrenes ønske, inden klagenævnet havde truffet endelig afgørelse i sagen (se figur 3 i bilag).

Antallet af genoptagne sager er højt i alle kommuner. 30 % af sagerne i Københavns Kommune blev genoptaget, mens det samme gjaldt for i gennemsnit 36 % af sagerne i de resterende kommuner (se figur 3a og 3b i bilag).

Til sammenligning udgjorde andelen af genoptagne sager i 2005/2006 i alt 35 %³.

Realitetsbehandlede sager

Hvis der ses bort fra de sager, som blev afsluttet ved, at den enkelte kommune selv genoptog sagen, og de sager, der blev afsluttet ved, at klagenævnet afviste sagen, har klagenævnet i perioden realitetsbehandlet 121 sager.

De sager, som klagenævnet har realitetsbehandlet blev enten:

³ Beregningen er foretaget på baggrund af tal fra klagenavnets årsrapport for skoleåret 2005/06, men efter samme metode som i denne opgørelse. I årsrapporten for skoleåret 2005/2006 er omgørelsesprocenten beregnet på baggrund af alle afsluttede sager, mens den i dette notat er beregnet på baggrund af de realitetsbehandlede sager for både skoleåret 2005/2006 og skoleåret 2006/2007.

- Omgjort dvs., at klagenævnet helt eller delvist ændrede kommunens afgørelse eller hjemviste sagen til ny behandling i kommunen, eller
- klagerne fik ikke medhold.

I disse 121 realitetsbehandlede sager blev 68 % af afgørelserne omgjort af klagenævnet. For Københavns Kommune var omgørelsestallet 84 %, mens det for de øvrige kommuner i gennemsnit var 56 % (se figur 4, 4a og 4b i bilag).

I skoleåret 2005/06 blev 52 % af afgørelserne i de realitetsbehandlede sager omgjort⁴.

Afgørelsen ”ikke medhold” blev givet til klageren i 32 % af de 121 realitetsbehandlede sager. I sager fra Københavns Kommune blev der i 16 % af tilfældene ikke givet medhold til forældrene, mens det for de øvrige kommuner skete i 44 % af sagerne (se figur 4, 4a og 4b i bilag).

Til sammenligning fik klagerne i 2005/2006 i 48 % af de realitetsbehandlede sager ikke medhold⁵.

Omgjorte sager

De omgjorte afgørelser vedrører hovedsagligt klager over afslag på støtte i den overvejende del af undervisningstiden (se figur 5 i bilag).

I klager over afslag på støtte i den overvejende del af undervisningstiden blev kommunernes afgørelser omgjort i 66 % af de realitetsbehandlede sager, mens der i 34 % af disse sager ikke blev givet medhold (Se figur 5a i bilag).

Ved realitetsbehandlede klager over Københavns Kommunes afslag på støtte i den overvejende del af undervisningstiden blev 86 % af afgørelserne ændret, mens der i 14 % af disse sager ikke blev givet medhold (Se figur 5b i bilag).

For de resterende kommuner blev afgørelserne ændret i 33 % af denne type sager, mens der i 67 % af tilfældene ikke blev givet medhold (Se figur 5c i bilag).

4.3 Diagnoser

De afsluttede klagers fordeling på diagnoser viser, at 30 % af klagerne drejer sig om elever med

⁴ Beregningen er foretaget på baggrund af tal fra klagenævnets årsrapport for skoleåret 2005/06, men efter samme metode som i denne opgørelse. I årsrapporten for skoleåret 2005/2006 er omgørelsesprocenten beregnet på baggrund af alle afsluttede sager, mens den i dette notat er beregnet på baggrund af de realitetsbehandlede sager for både skoleåret 2005/2006 og skoleåret 2006/2007.

⁵ Beregningen er foretaget på baggrund af tal fra klagenævnets årsrapport for skoleåret 2005/06, men efter samme metode som i denne opgørelse. I årsrapporten for skoleåret 2005/2006 er omgørelsesprocenten beregnet på baggrund af alle afsluttede sager, mens den i dette notat er beregnet på baggrund af de realitetsbehandlede sager for både skoleåret 2005/2006 og skoleåret 2006/2007.

vanskeligheder forbundet med diagnosen Asperger/autismespektrum (se figur 6 i bilag). Denne gruppe er således den største blandt klagerne.

Asperger/autismespektrum er ligeledes den dominerende diagnose i sagerne fra både 2005/06.

ADHD/ADD (Damp) er den næsthøypigste diagnose gældende for 17 % af sagerne (se figur 6 i bilag).

Endelig er ordblindhed et væsentligt problem ikke mindst i vurderingen af, om vanskelighederne skal afhjælpes i folkeskolen eller på en specialskole. 13 % af klagerne omhandlede problemer relateret til læsning (se figur 6 i bilag).

Vanskeligheder relateret til bevægelse udgør 3 %, til syn 1 % og til hørelse 2 % (se figur 6 i bilag).

Bilag

Opgørelse af afsluttede sager i Klagenævnet for vidtgående specialundervisning i perioden 1. januar 2007 til 1. november 2007.

Oversigt over figurer:

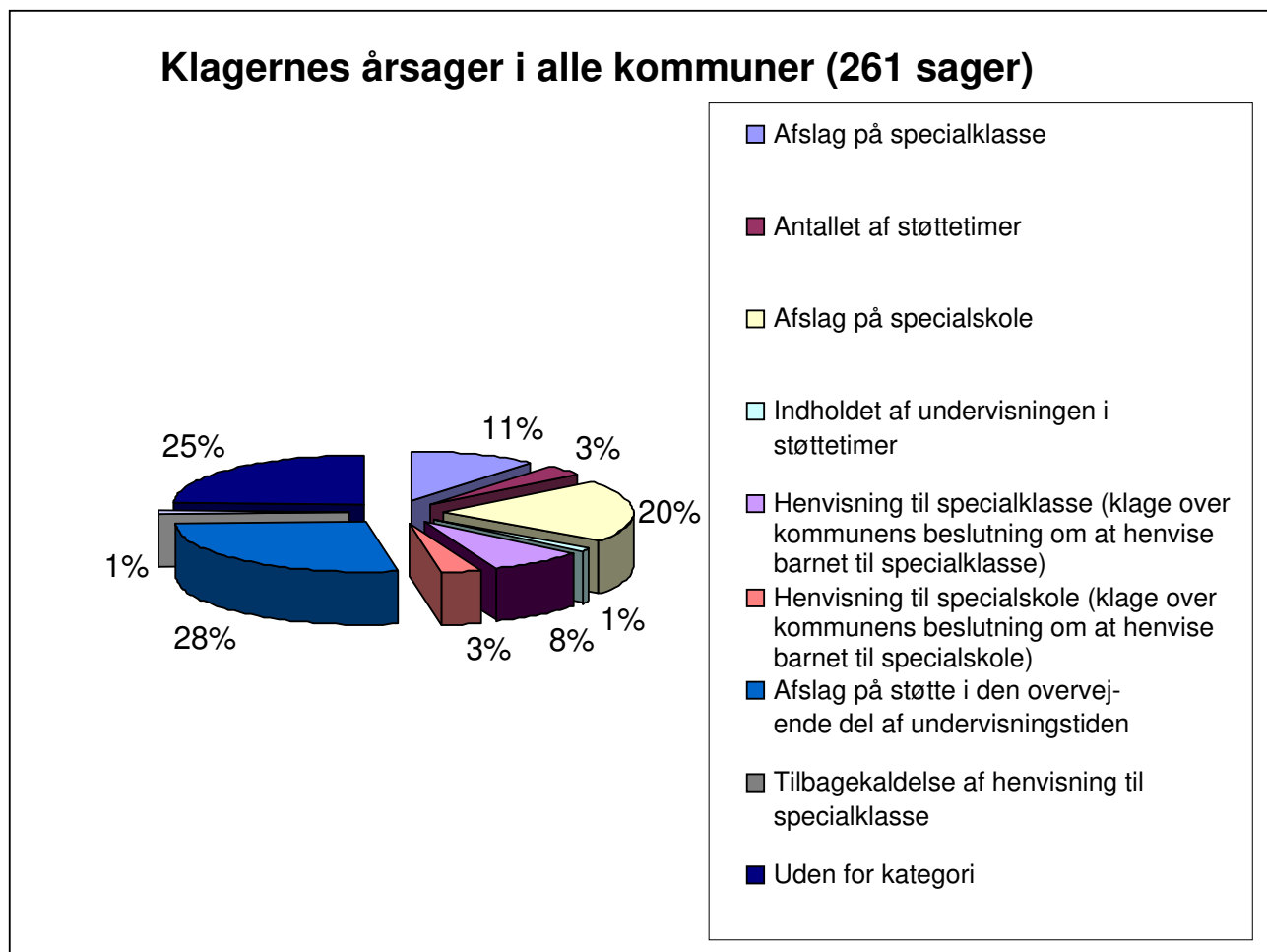
Figur 1. Oversigt over klagernes fordeling på kommuner og over antallet af omgjorte afgørelser på kommuneniveau for kommuner med minimum ti sager ud af alle 261 afsluttede sager i perioden 1. januar 2007 til 1. november 2007.....	9
Figur 2. Oversigt over årsager til klager fra alle kommuner i alle 261 sager, som er afsluttede i perioden 01.01.2007 - 01.11.2007	10
Figur 2a. Oversigt over årsager til klager i 77 sager fra Københavns Kommune, som er afsluttede i perioden 01.01.2007 - 01.11.2007	11
Figur 2b. Oversigt over årsager til klager i 184 sager fra de øvrige kommuner, som er afsluttede i perioden 01.01.2007 - 01.11.2007	12
Figur 3. Oversigt over udfaldet af klager fra alle kommuner i alle 261 sager, som er afsluttede i perioden 01.01.2007 - 01.11.2007	13
Figur 3a. Oversigt over udfaldet af klager i 77 sager fra Københavns Kommune, som er afsluttede i perioden 01.01.2007 - 01.11.2007	14
Figur 3b. Oversigt over udfaldet af klager i 184 sager fra de øvrige kommuner, som er afsluttede i perioden 01.01.2007 - 01.11.2007	15
Figur 4. Oversigt over afgørelser i 121 realitetsbehandlede sager fra alle kommuner	16
Figur 4a. Oversigt over afgørelser i 51 realitetsbehandlede sager fra Københavns Kommune... 16	
Figur 4b. Oversigt over afgørelser i 70 realitetsbehandlede sager fra de øvrige kommuner eksklusiv Københavns Kommune.....	17
Figur 5. Oversigt over afgørelserne ”omgørelse” og ”ikke-medhold” i realitetsbehandlede sager	17
Figur 5a. Oversigt over omgørelsesprocenten ved klager over afslag på støtte i den overvejende del af undervisningstiden i realitetsbehandlede sager fra alle kommuner	18
Figur 5b. Oversigt omgørelsesprocenten ved klager over afslag på støtte i den overvejende del af undervisningstiden i realitetsbehandlede sager fra Københavns Kommune	18
Figur 5c. Oversigt over omgørelsesprocenten ved klager over afslag på støtte i den overvejende del af undervisningstiden i realitetsbehandlede sager fra de øvrige kommuner eksklusiv Københavns Kommune.....	19
Figur 5d. Oversigt omgørelsesprocenten ved klager over afslag på specialskole i realitetsbehandlede sager fra alle kommuner	19
Figur 5e. Oversigt omgørelsesprocenten ved klager over afslag på specialskole i realitetsbehandlede sager fra Københavns Kommune	20
Figur 5f. Oversigt omgørelsesprocenten ved klager over afslag på specialskole i realitetsbehandlede sager fra de øvrige kommuner eksklusiv Københavns Kommune.	20
Figur 5g. Oversigt omgørelsesprocenten ved klager over afslag på specialklasse i realitetsbehandlede sager fra alle kommuner	21
Figur 5h. Oversigt over omgørelsesprocenten ved klager over afslag på specialklasse i realitetsbehandlede sager fra Københavns Kommune.....	21
Figur 5i. Oversigt over omgørelsesprocenten ved klager over afslag på specialklasse i realitetsbehandlede sager fra de øvrige kommuner eksklusiv Københavns Kommune.....	22

Figur 6. Oversigt over diagnoser/henvisningsgrunde i alle 261 afsluttede sager fra alle kommuner	22
Figur 7. Opgørelse over antallet af indkomne klagesager i de sidste seks skoleår.....	23

Figur 1. Oversigt over klagenes fordeling på kommuner og over antallet af omgjorte afgørelser på kommuneniveau for kommuner med minimum ti sager ud af alle 261 afsluttede sager i perioden 1. januar 2007 til 1. november 2007.

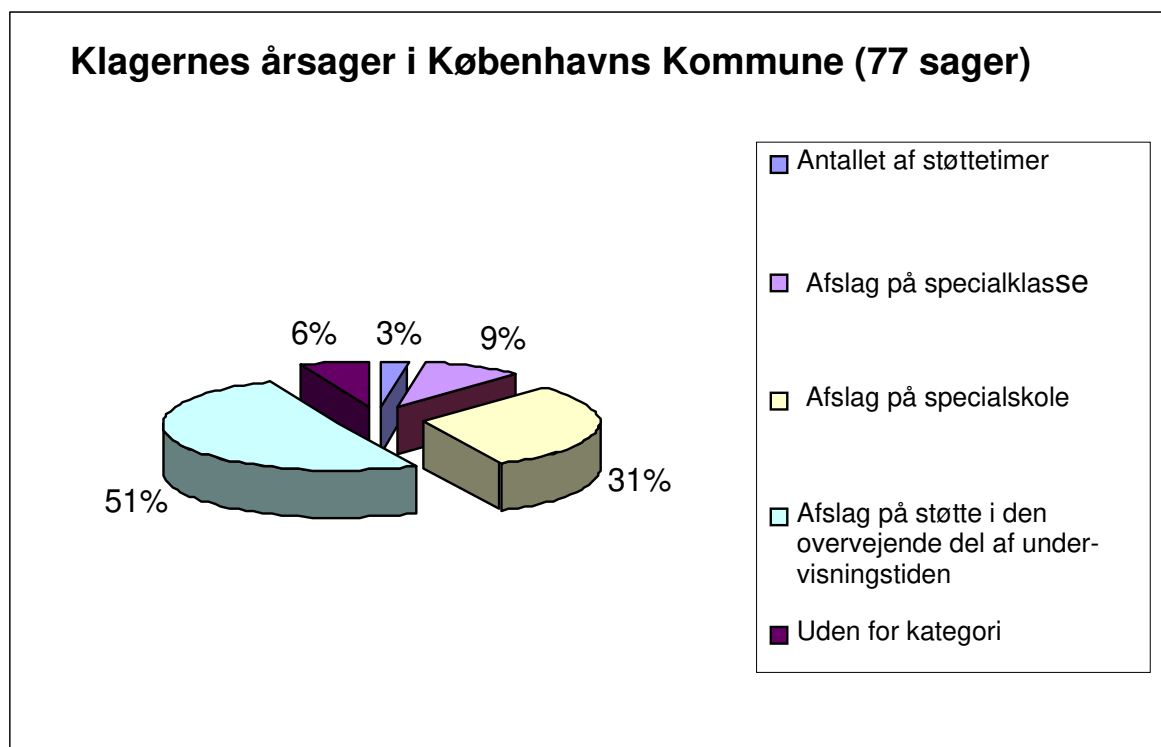
<i>Kommune:</i>	<i>Antal klager:</i>	<i>Procentdel af alle klager:</i>	<i>Antal omgjorte sager</i>	<i>Omgørelsesprocent for kommuner med minimum 10 sager</i>
Aabenraa	1	0,4%	1	
Aalborg	11	4,2%	2	18
Albertslund	2	0,8%		
Allerød	4	1,5%	1	
Assens	1	0,4%		
Bornholm	10	3,8%	3	30
Brøndby	2	0,8%		
Egedal	2	0,8%	1	
Esbjerg	4	1,5%	1	
Favrskov	3	1,1%		
Faxe	1	0,4%	1	
Fredensborg	2	0,8%		
Fredericia	2	0,8%		
Frederikssund	2	0,8%	1	
Frederiksværk-Hundested	3	1,1%	1	
Gentofte	1	0,4%		
Gladsaxe	8	3,1%	4	
Greve	6	2,3%	1	
Guldborgsund	2	0,8%	1	
Haderslev	1	0,4%	1	
Helsingør	1	0,4%		
Hillerød	5	1,9%		
Hjørring	1	0,4%	1	
Holbæk	8	3,1%	2	
Høje Taastrup	1	0,4%		
Hørsholm	1	0,4%		
Ikast-Brande	1	0,4%		
Jammerbugt	1	0,4%		
Kalundborg	2	0,8%	2	
Kerteminde	1	0,4%		
Kolding	3	1,1%		
København	77	29,5%	43	55
Køge	2	0,8%		
Lolland	4	1,5%		
Lyngby-Taarbæk	8	3,1%		
Middelfart	3	1,1%	1	
Norddjurs	1	0,4%		
Nyborg	4	1,5%		
Næstved	6	2,3%		
Odsherred	2	0,8%		
Randers	4	1,5%	1	
Rebild	1	0,4%		
Ringkøbing-Skjern	1	0,4%		
Roskilde	8	3,1%		
Silkeborg	7	2,7%		
Skanderborg	1	0,4%		
Slagelse	2	0,8%		
Sorø	1	0,4%		
Sønderborg	4	1,5%	2	
Varde	1	0,4%		
Vejen	3	1,1%		
Vejle	13	5,0%	4	30
Vesthimmerland	3	1,1%		
Viborg	1	0,4%		
Vordingborg	1	0,4%		
Århus	10	3,8%	2	20
Ialt	261	100,0%	77	

Figur 2. Oversigt over årsager til klager fra alle kommuner i alle 261 sager, som er afsluttede i perioden 01.01.2007 - 01.11.2007

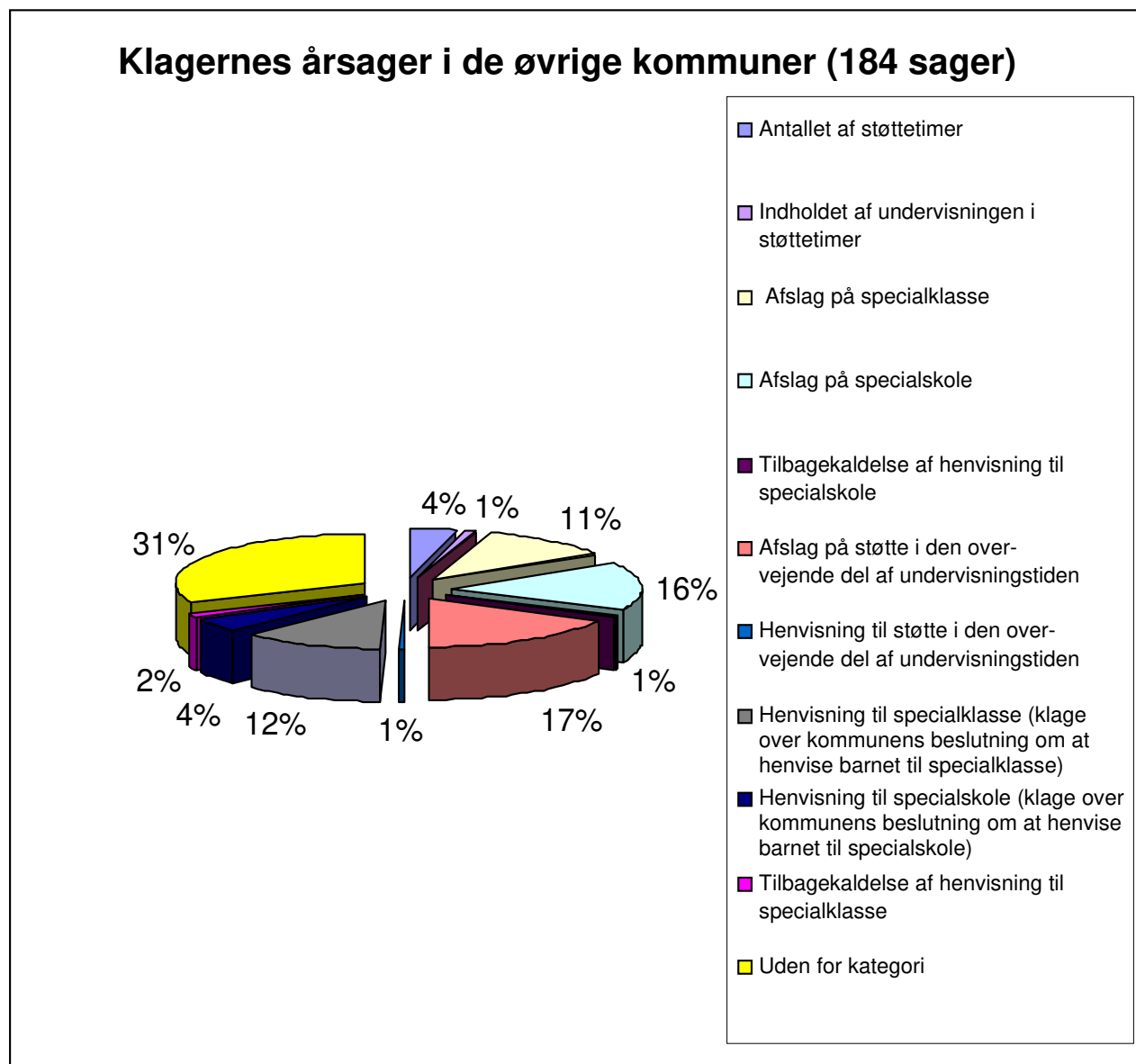
Betegnelsen "uden for kategori" dækker bl.a. over klager vedrørende 11. skoleår, klager der indbringes, før kommunen har truffet en afgørelse, klager der skal indbringes for det Sociale Nævn, klager over kommunens sagsbehandling og klager over kommunens manglende efterlevelse af klagenævnets afgørelse

Figur 2a. Oversigt over årsager til klager i 77 sager fra Københavns Kommune, som er afsluttede i perioden 01.01.2007 - 01.11.2007

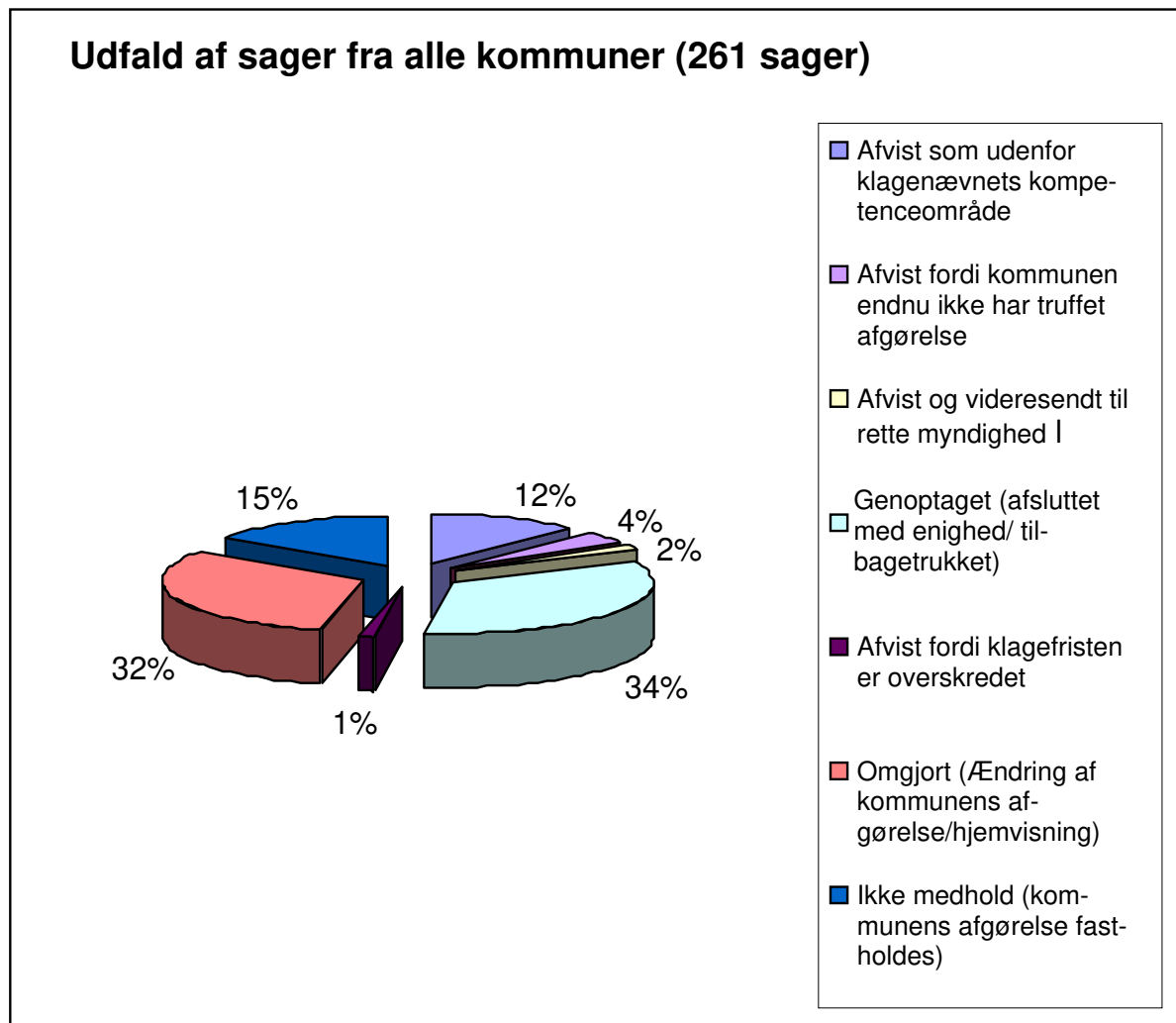
Betegnelsen "uden for kategori" dækker bl.a. over klager vedrørende 11. skoleår. Klager der indbringes, før kommunen har truffet en afgørelse, klager der skal indbringes for det Sociale Nævn, klager over kommunens sagsbehandling og klager over kommunens manglende efterlevelse af klagenævnets afgørelse

Figur 2b. Oversigt over årsager til klager i 184 sager fra de øvrige kommuner, som er afsluttede i perioden 01.01.2007 - 01.11.2007

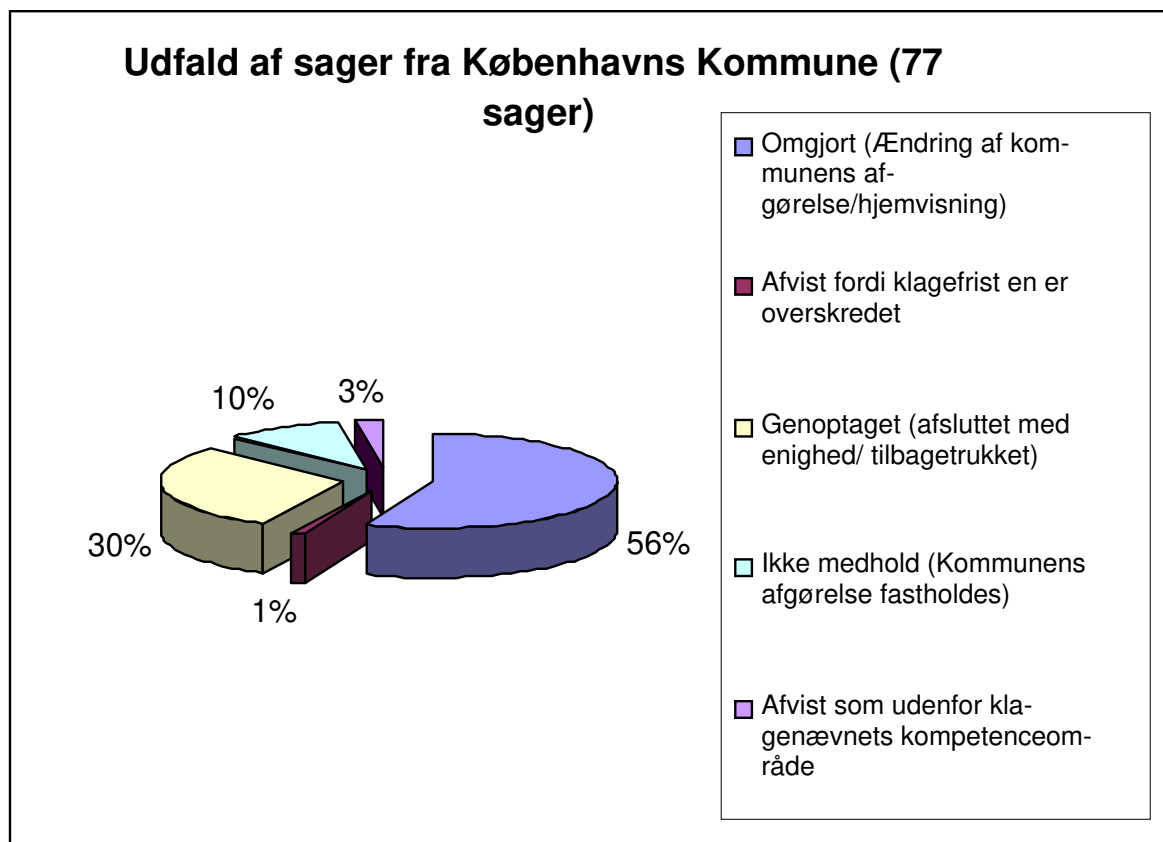

Betegnelsen "uden for kategori" dækker bl.a. over klager vedrørende 11. skoleår, klager der indbringes, før kommunen har truffet en afgørelse, klager der skal indbringes for det Sociale Nævn, klager over kommunens sagsbehandling og klager over kommunens manglende efterlevelse af klagenævnets afgørelse

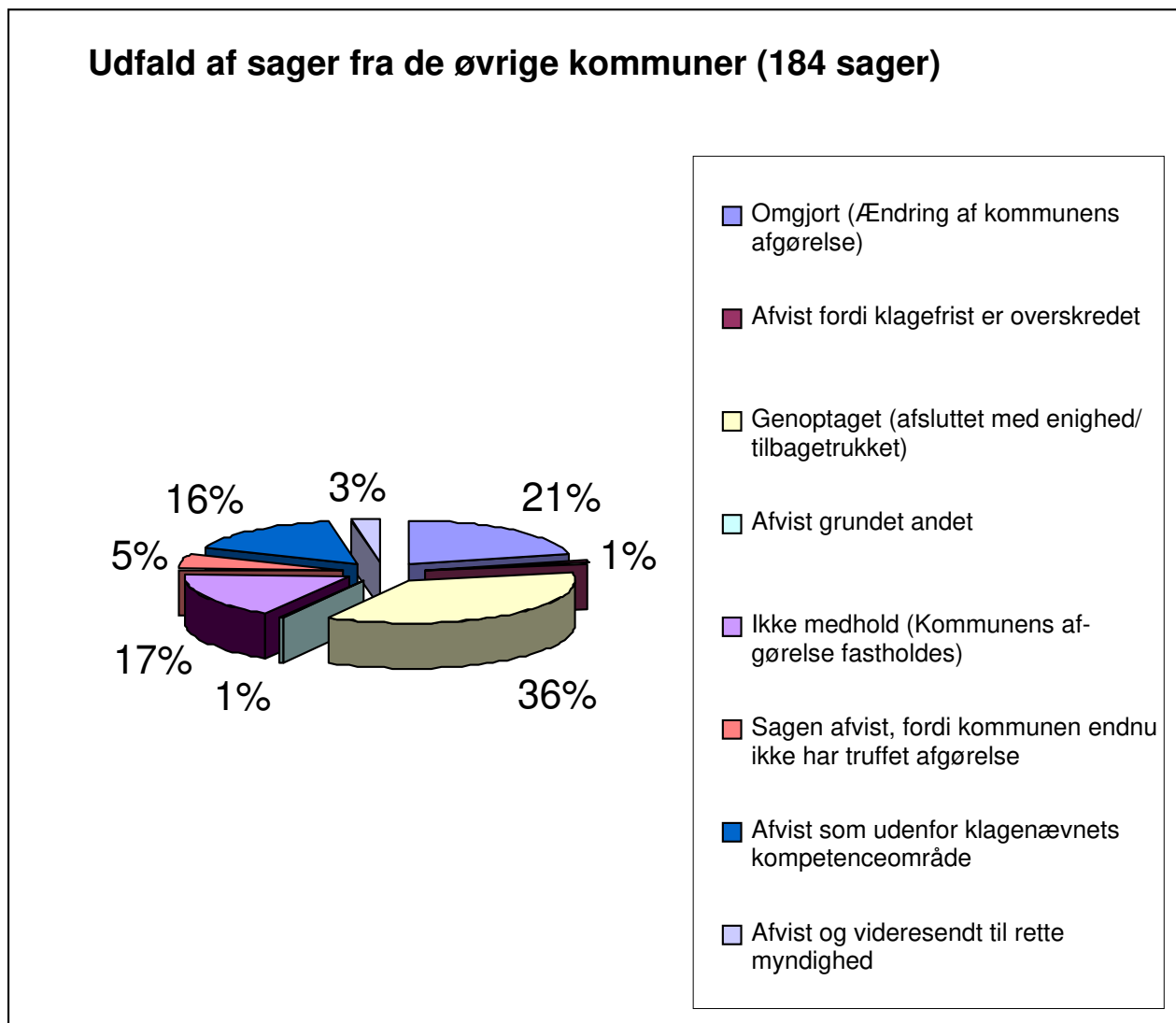
Figur 3. Oversigt over udfaldet af klager fra alle kommuner i alle 261 sager, som er afsluttede i perioden 01.01.2007 - 01.11.2007

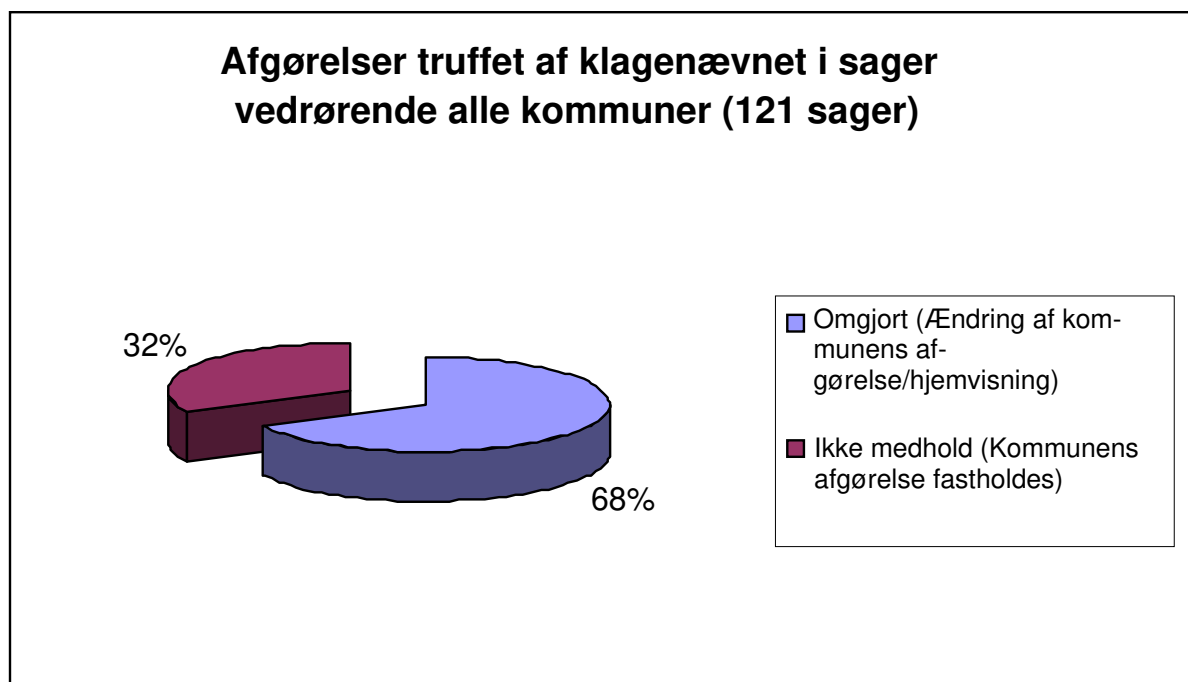
Figur 3a. Oversigt over udfaldet af klager i 77 sager fra Københavns Kommune, som er afsluttede i perioden 01.01.2007 - 01.11.2007

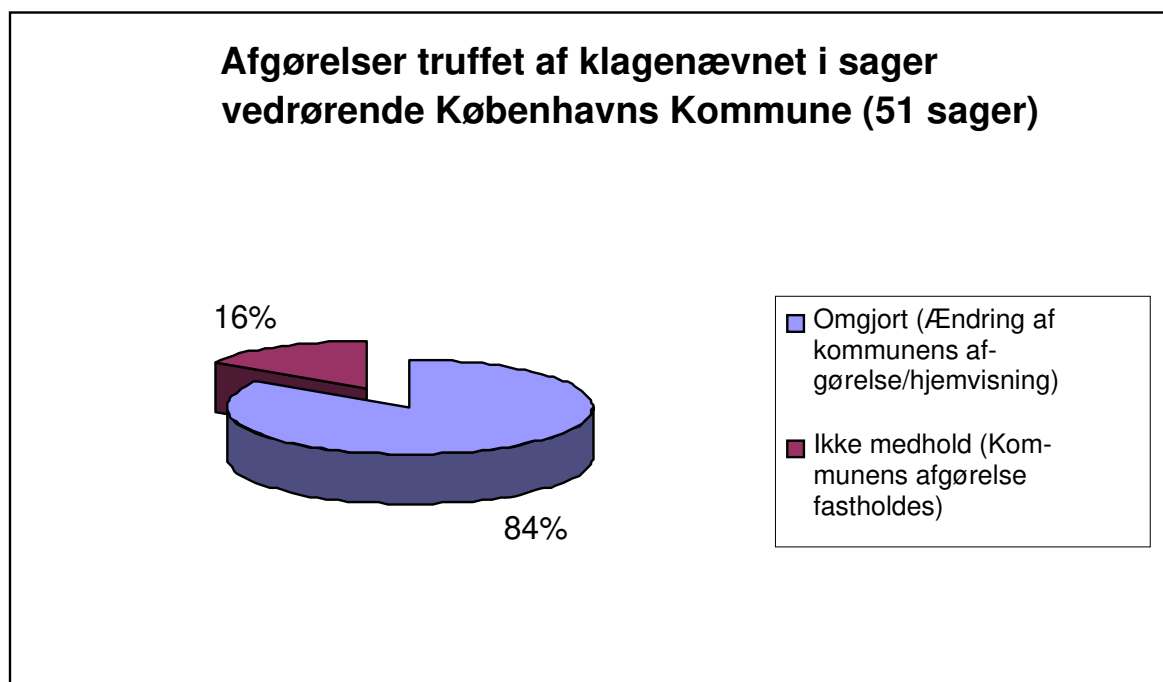
Figur 3b. Oversigt over udfaldet af klager i 184 sager fra de øvrige kommuner, som er afsluttede i perioden 01.01.2007 - 01.11.2007

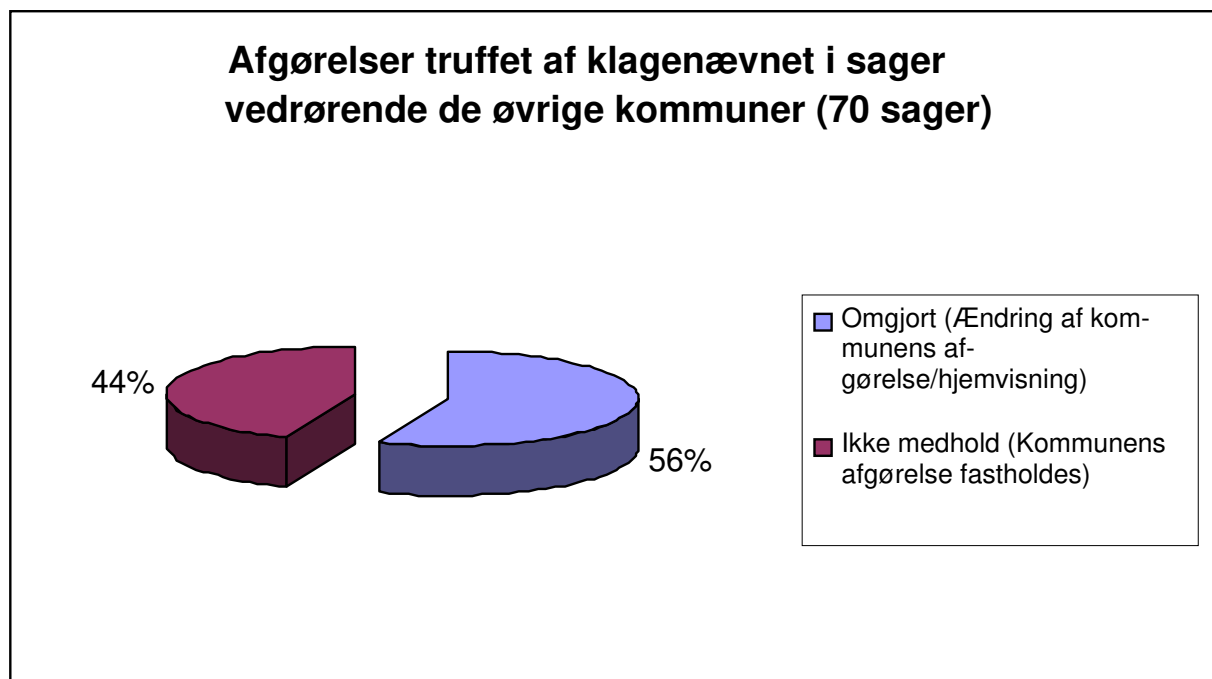
Figur 4. Oversigt over afgørelser i 121 realitetsbehandlede sager fra alle kommuner

Figur 4a. Oversigt over afgørelser i 51 realitetsbehandlede sager fra Københavns Kommune

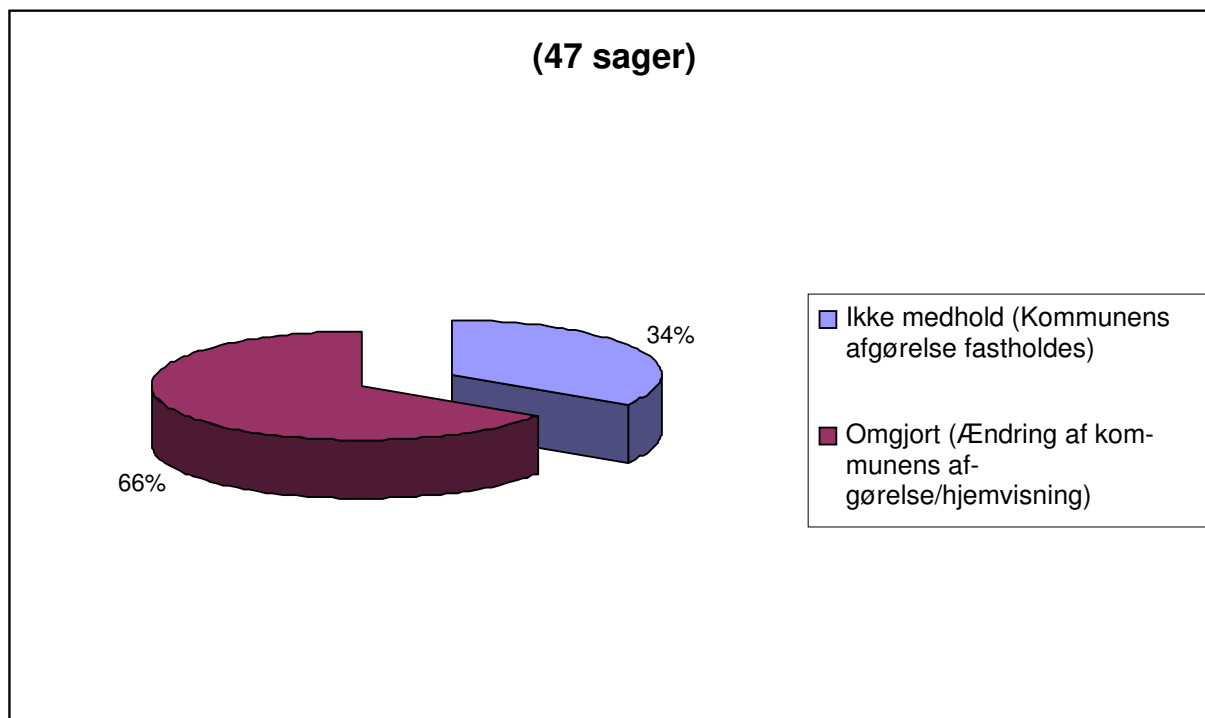
Figur 4b. Oversigt over afgørelser i 70 realitetsbehandlede sager fra de øvrige kommuner eksklusiv Københavns Kommune

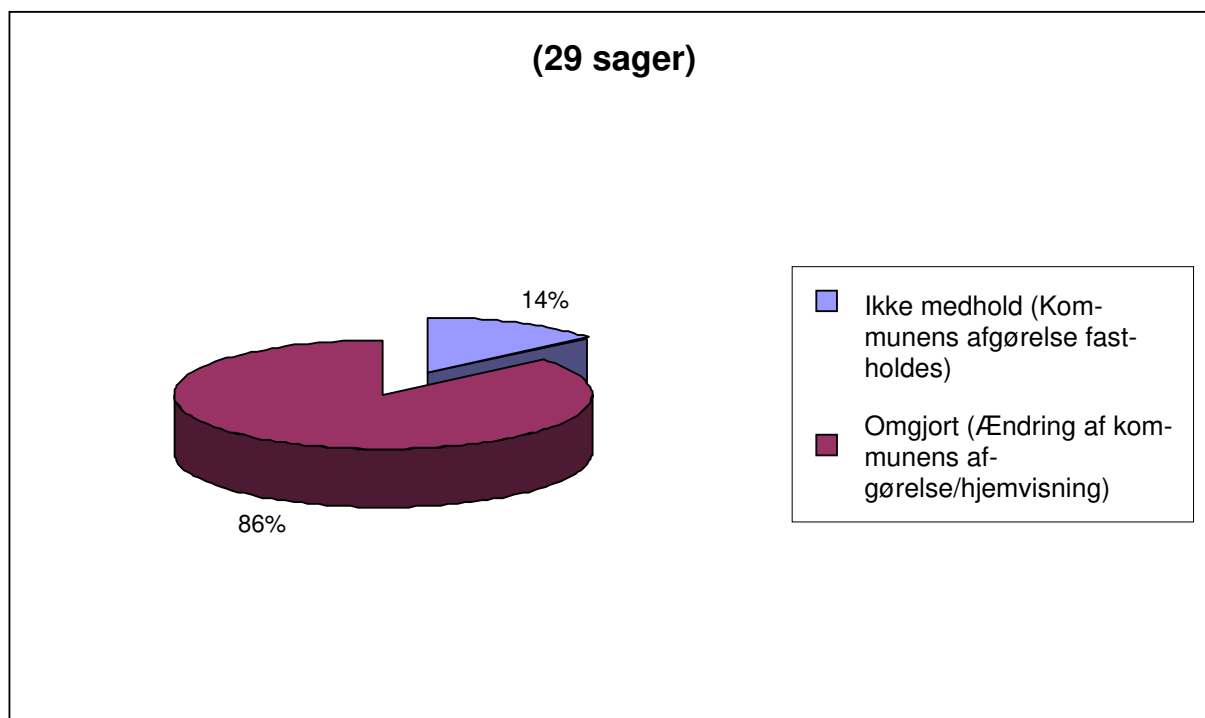
Figur 5. Oversigt over afgørelserne "omgørelse" og "ikke-medhold" i realitetsbehandlede sager

		<i>Klageårsag:</i>								
		Afslag på støtte i overvejende del af undervisningstiden			Afslag på specialskole			Afslag på specialklasse		
<i>Kommuner:</i>		Alle kommuner	Københavns Kom.	Øvrige kom.	Alle kommuner	Københavns Kom.	Øvrige kom.	Alle kommuner	Københavns Kom.	Øvrige kom.
<i>Klagenævnets afgørelse:</i>	Ikke medhold (Kommunens afgørelse fastholdes)	16	4	12	8	1	7	3	1	2
	Omgørelse (Ændring af kommunens afgørelse/hjemvisning)	31	25	6	25	15	10	7	1	6

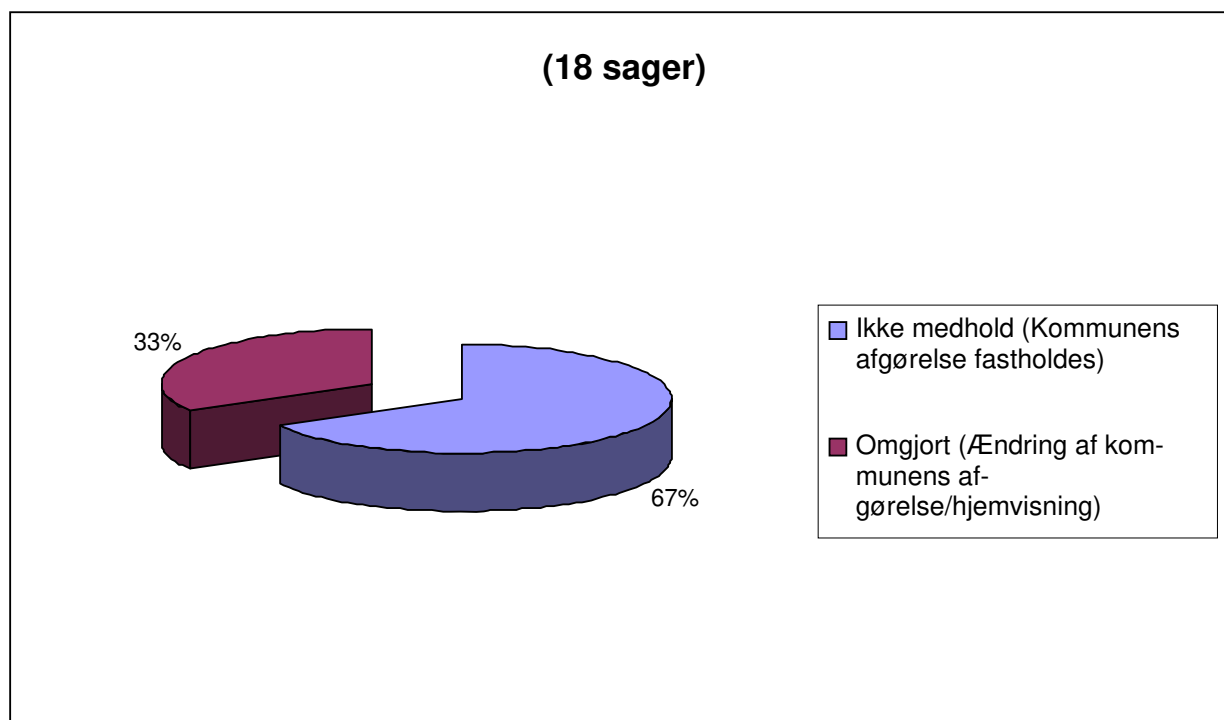
Figur 5a. Oversigt over omgørelsesprocenten ved klager over afslag på støtte i den overvejende del af undervisningstiden i realitetsbehandlede sager fra alle kommuner

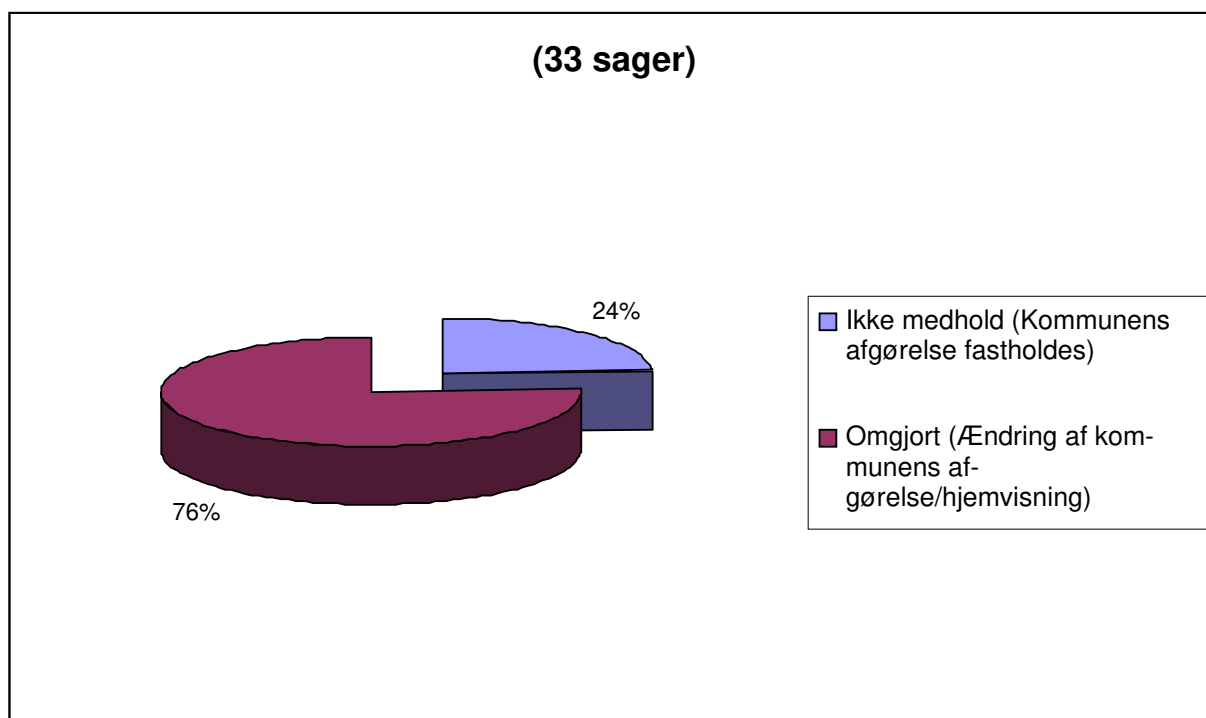
Figur 5b. Oversigt omgørelsesprocenten ved klager over afslag på støtte i den overvejende del af undervisningstiden i realitetsbehandlede sager fra Københavns Kommune

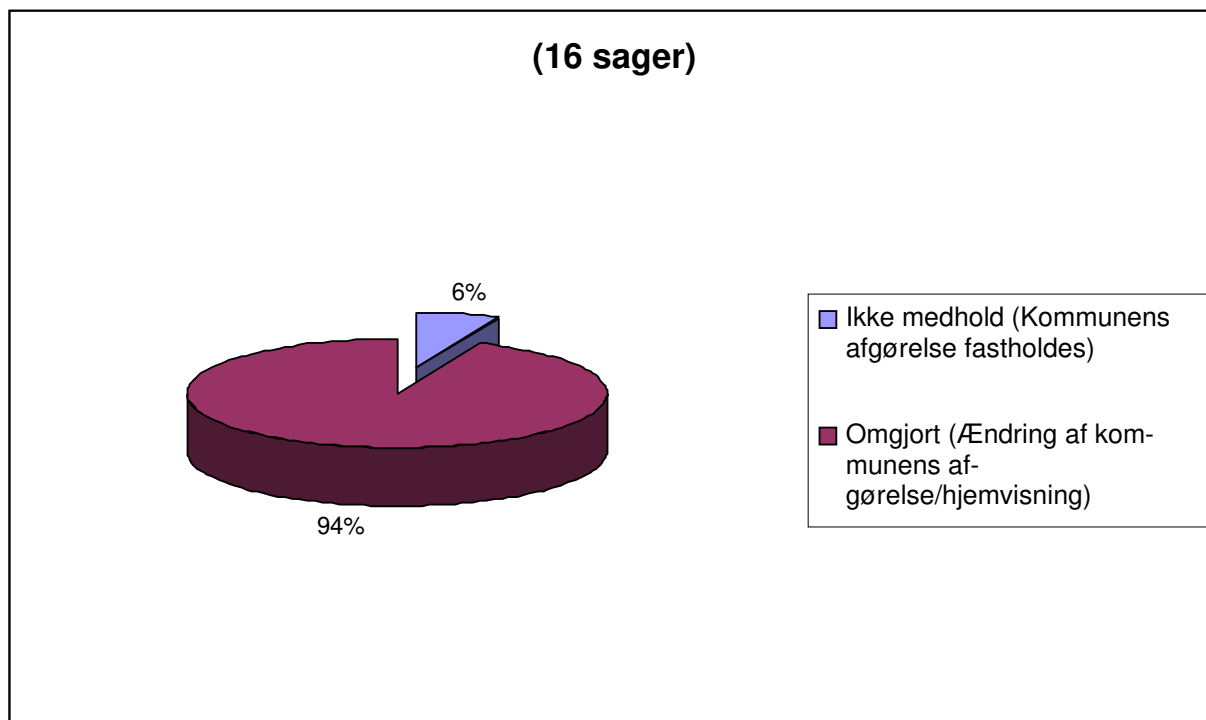
Figur 5c. Oversigt over omgørelsesprocenten ved klager over afslag på støtte i den overvejende del af undervisningstiden i realitetsbehandlede sager fra de øvrige kommuner eksklusiv Københavns Kommune

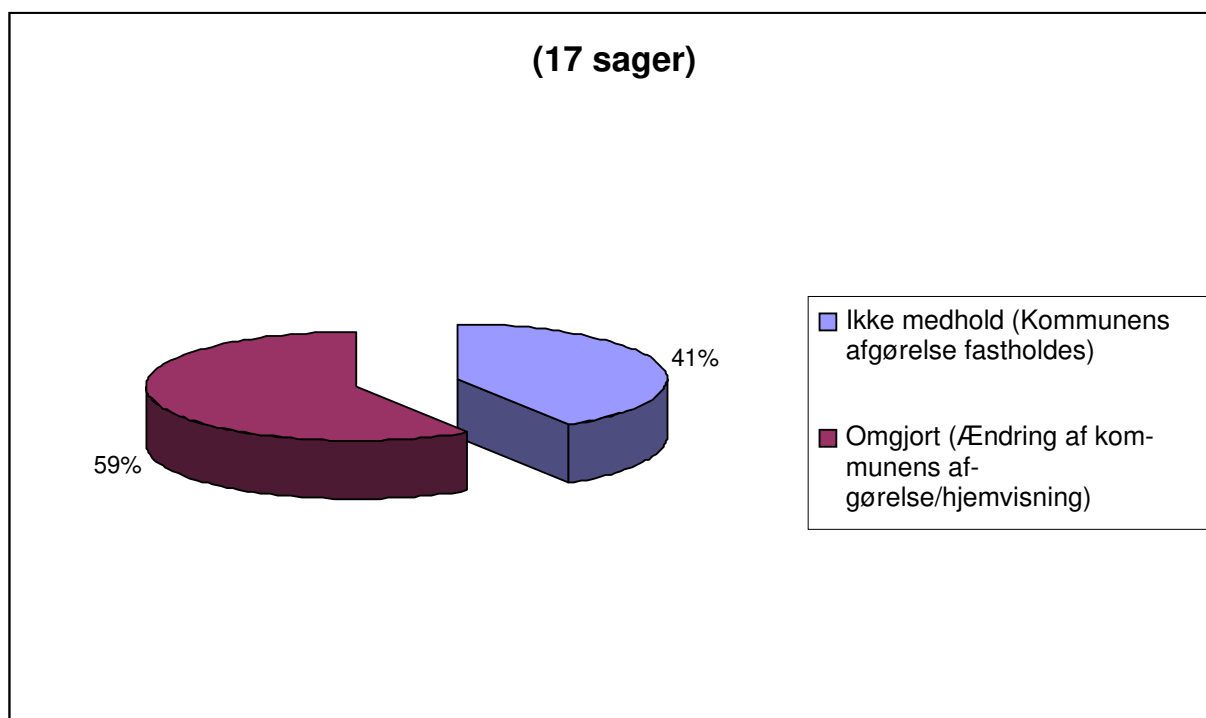
Figur 5d. Oversigt omgørelsesprocenten ved klager over afslag på specialskole i realitetsbehandlede sager fra alle kommuner

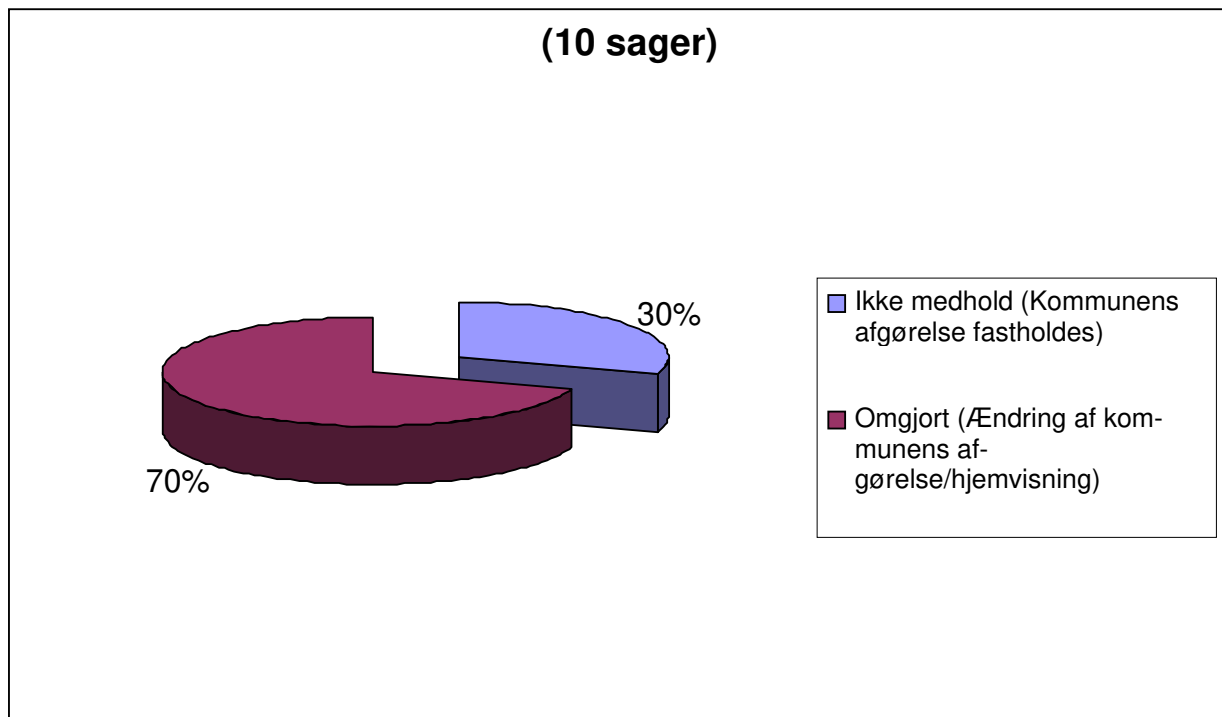
Figur 5e. Oversigt omgørelsesprocenten ved klager over afslag på specialskole i realitetsbehandlede sager fra Københavns Kommune

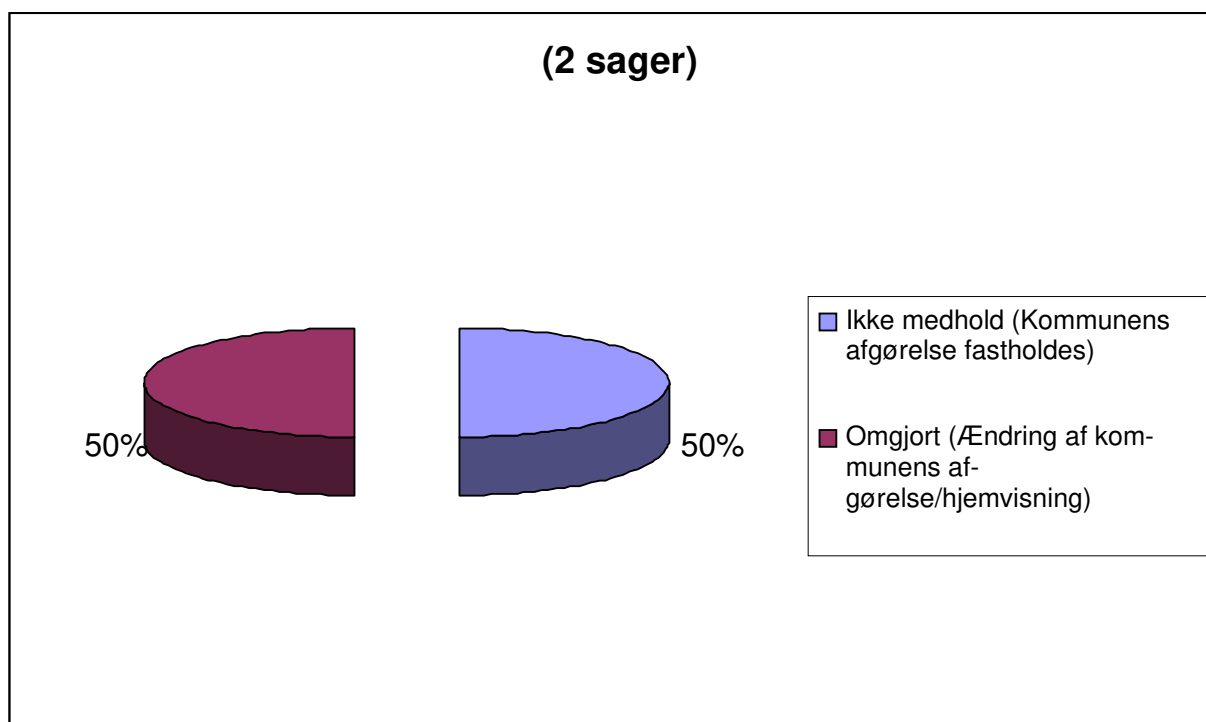
Figur 5f. Oversigt omgørelsesprocenten ved klager over afslag på specialskole i realitetsbehandlede sager fra de øvrige kommuner eksklusiv Københavns Kommune.

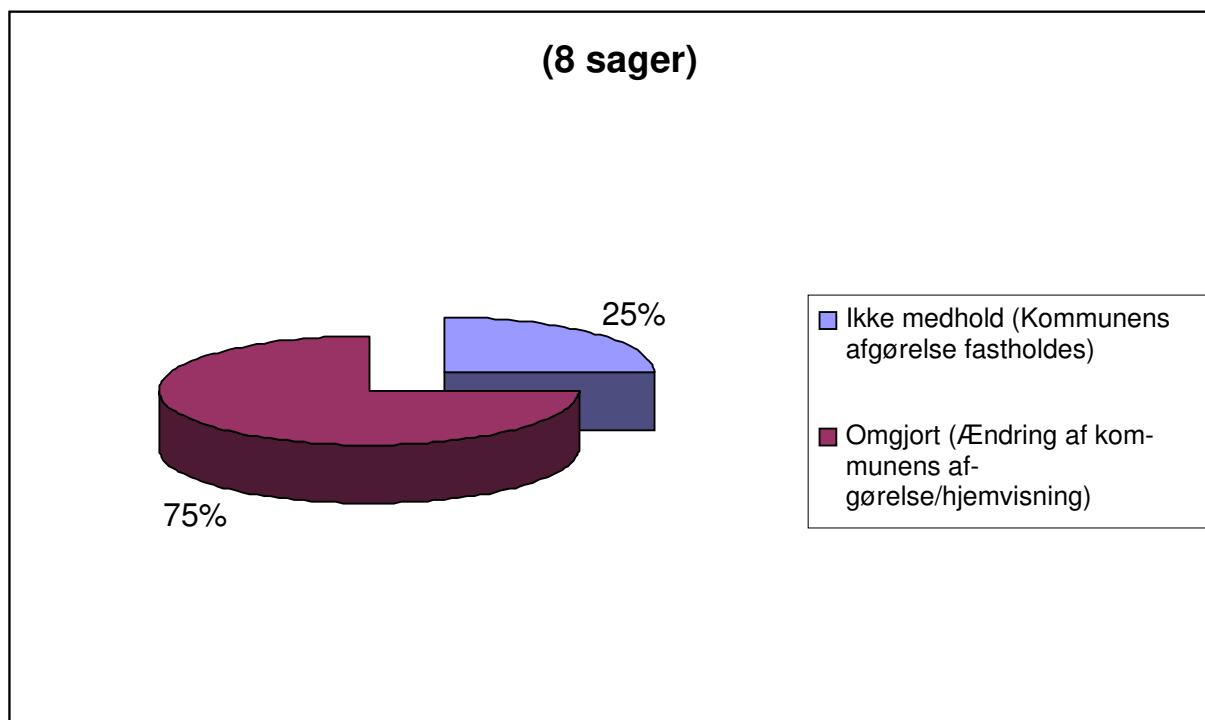
Figur 5g. Oversigt omgørelsesprocenten ved klager over afslag på specialklasse i realitetsbehandlede sager fra alle kommuner

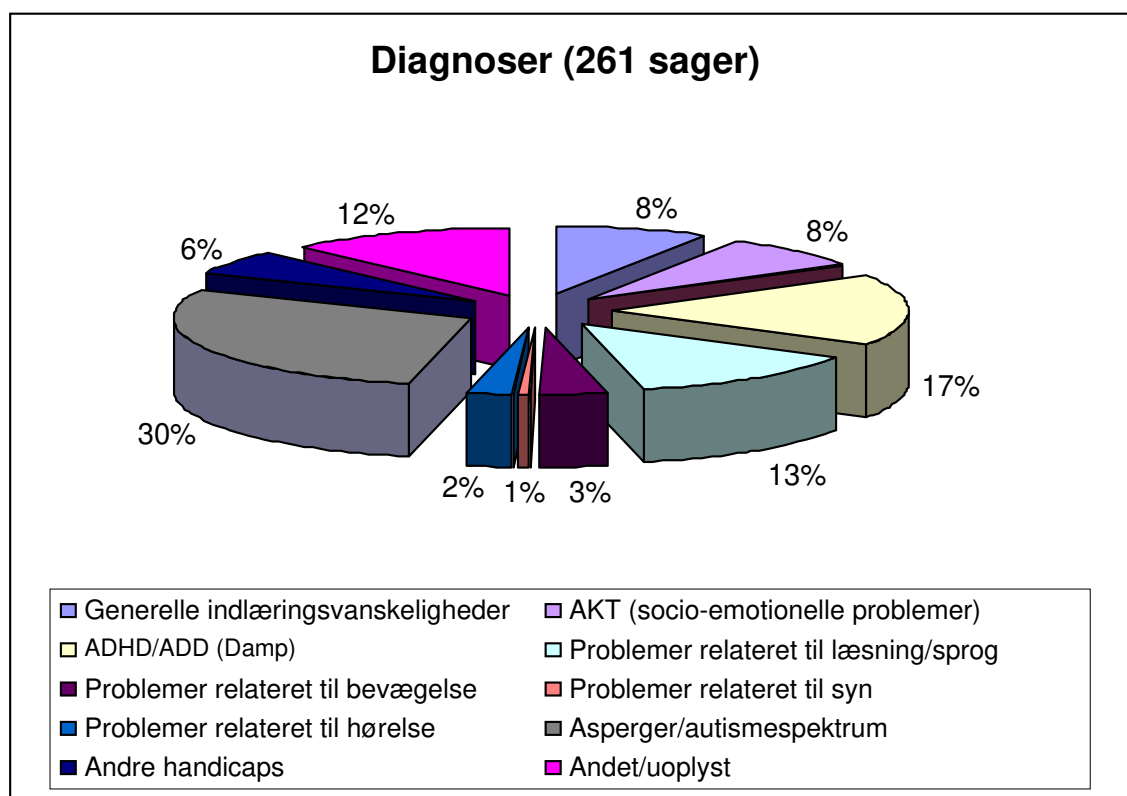
Figur 5h. Oversigt over omgørelsesprocenten ved klager over afslag på specialklasse i realitetsbehandlede sager fra Københavns Kommune

Figur 5i. Oversigt over omgørelsesprocenten ved klager over afslag på specialklasse i realitetsbehandlede sager fra de øvrige kommuner eksklusiv Københavns Kommune

Figur 6. Oversigt over diagnoser/henvisningsgrunde i alle 261 afsluttede sager fra alle kommuner

Figur 7. Opgørelse over antallet af indkomne klagesager i de sidste seks skoleår

Modtaget i skoleåret	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2007/08 1/1-1/11-07 ⁶
Antal klagesager	125	170	259	219	182	360

⁶ Tallet udtrykker antallet af sager, som klagenævnet har modtaget i perioden 1.1. – 1.11.2007 og er derfor ikke en endelig opgørelse over antallet af sager i 2007.